

Landsbyggsavdelningen

Information om budgetavslut för landsbyggsprogrammet 2007-2013

Ärendet

Ärendet dras för information och synpunkter.

Fråga

Jordbruksverket behöver ta ställning till hur ett underskott i landsbyggsprogrammets axel 2 ska hanteras i samband med avslut av landsbyggsprogrammet.

Bakgrund

Förutsättningar

- Det finns ett underskott av pengar för miljöersättningar och LFA motsvarande 129 mnkr. Underskottet bygger på prognoser av utbetalningar för ansökningsår 2013. Att det finns ett underskott kan hänföras till att programbudgeten finansierar mer än de sju stödår som planerades vid programstart. Att inte underskottet är större beror på att anslutningen till miljöersättningarna har varit lägre än vad som förväntades när budgeten planerades.
- I övriga delar av programmet har Jordbruksverket under perioden juni-september dragit in samtliga outnyttjade pengar från stödmyndigheter till centrala potter. Jordbruksverket har också beslutat om överteckning av respektive åtgärdsgrupp för att ta hänsyn till beräknat återflöde av pengar 2014-2015 samt fördelat ut återstående reserver till de centrala pottorna.
- Sedan den 3 juni har stödmyndigheterna ställt prioriterade ärenden på så kallade avropsköer centralt hos Jordbruksverket för att ta del av de pengar som finns i de centrala pottorna. Jordbruksverket har under denna tid fördelat ut pengar enligt avropsköerna i mån av tillgängliga pengar. Detta arbete planeras fortsätta tills samtliga pengar är slutfördelade.

- Mot bakgrund av underskottet av pengar inom miljöersättningar och LFA är landsbygdsprogrammets pengar i princip slut på programnivå. Därför har Jordbruksverket stängt möjligheten för stödmyndigheterna att avropa ytterligare pengar. Den sista stängningen som gjordes den 18 oktober var axel 2 och utvald miljö.¹ Detta innebär att det inte längre är möjligt för stödmyndigheterna att avropa pengar från de centrala potterna som har skapats på Jordbruksverket.
- Inom axel 2 och 3 finns emellertid avropsärenden som Jordbruksverket ännu inte beviljat. Skälet är att Jordbruksverket vill avvakta övervakningskommitténs synpunkter på hur underskottet för miljöersättningarna och LFA ska hanteras.

Utnyttjandet av pengar i euro

- Jordbruksverket har i uppdrag att genomföra landsbygdsprogrammet enligt den budget (i euro) som finns i programmet omräknat med en indikativ växelkurs på 9 kronor/euro.
- Samtidigt har den faktiska växelkursen förändrats under programperioden genom att kronan har stärkts. En starkare krona gör att EU-pengarna förbrukas snabbare. Detta gäller i synnerhet för de axlar som haft relativt sett större utbetalningar under perioder då kronan varit stark. Främst gäller det axel 3. På grund av detta finns en risk att Sverige överutnyttjar pengar i euro mätt under 2015 för axel 3 om kronan inte försvagas.

Jordbruksverkets förslag

- Det prognostiserade underskottet för miljöersättningar och LFA motsvarande 129 mnkr bör finansieras genom motsvarande neddragningar i andra åtgärdsgrupper.
- Neddragningarna bör i första hand göras där det inte finns ärenden på kö (dvs. där det finns kunder som väntar på besked). Detta innebär att den största delen tas från axel 1, där det efter att alla ärenden som finns i avropskön har beviljats finns ca 98 mnkr kvar².
- Resterande neddragningar på ca 31 mnkr³ bör göras inom axel 3. Skälet till detta är att det är inom denna axel som Sverige riskerar att överutnyttja budgeten i euro mätt. Om växelkursen under resten av programperioden stannar kring 8,60 kronor/euro skulle Sverige överutnyttja EU-medel inom axel 3 med ca 165 mnkr. Det finns alltså starka skäl till att hålla igen inom axel 3.
- Under 2014 och 2015 bör Jordbruksverket nogsamt följa utvecklingen. Om växelkursens utveckling innebär stor risk för att överutnyttja pengar i euro

¹ För ett fåtal mindre avropspotter har stängningen skett något senare.

² Beloppet kan komma att ändras om det visar sig att ärenden som avropats av stödmyndigheterna inte kommer till beslut. Exempelvis om den sökanden drar tillbaks sin ansökan.

³ Beloppet kan komma att ändras om det visar sig att ärenden som avropats av stödmyndigheterna inte kommer till beslut. Exempelvis om den sökanden drar tillbaks sin ansökan

mätt bör Sverige föreslå programändringar som innebär en budgetteknisk flytt av pengar från axel 1 och axel 2 till axel 3.

- Att det är möjligt att flytta pengar från axel 1 och 2 beror på att en betydande del av utbetalningarna inom dessa axlar skett när den svenska kronan varit svag vilket således innebär att det finns ett överskott av pengar inom dessa axlar i euro mätt.
- Vägledande principer för Jordbruksverkets förslag är:
 - Ett så högt utnyttjande som möjligt av de ca 38 miljarder kronor som avsatts i programmet.
 - Ett så högt utnyttjande som möjligt av EU-medel samtidigt som risken för övertrassering/finansiell korrigerings minimeras.
 - Att stödsökare som står på kö snabbt får besked om huruvida de får pengar eller inte.
 - Att så snart som möjligt ge stödmyndigheterna besked för att inte riskera att resurser läggs på handläggning i onödan och att onödiga förväntningar skapas hos stödsökare.
 - Att länsstyrelserna ges möjlighet att fokusera sitt arbete under resten av 2013 på att få besluten fattade, förlänga miljöersättningar till 2014 samt intensifiera arbetet med att handlägga utbetalningar.